

GİRİŞ :

38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasasının 16. maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına çalışmaları hakkında rapor sunar. Bu rapor Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a da gönderilir.

Dairemizin temel amacı kişilerin hak arama kültürünün yaygınlaşmasını sağlamak, kamunun veya idarenin bireylere yüksek standartlarda hizmet vermesine yardımcı olmak, İyi İdare Yasası ve İdare Hukuku çerçevesinde idareye yol göstermek ve yönetim ilke ve prensiplerini geliştirilmesini sağlamaktır.

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası'nda belirtildiği gibi bağımsız bir daire olup, vatandaşın veya bireylerin idare ile arasında oluşan ve yargıya taşınmamış sorunların çözümüne katkı sağlamaktadır. Anayasal ve bağımsız oluşundan dolayı da soruşturmalarını siyasi etkilerden uzak, telkinlere kapalı, tarafsız ve şeffaf bir şekilde özgürce yürütebilmek ve objektif raporlar tanzim edebilmektedir. İşbu raporlar idareye yol göstermektedir.

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) faaliyetlerin İsmet Paşa Mahallesi, Celaliye Sokak, No.2-4, İnönü Meydanı, Lefkoşa adresinde yürütmektedir.

Dairemizin erişebilirliği için açılan www.ombudsman.gov.ct.tr web adresine her zaman ulaşmak mümkündür. Web sitemize ilaveten facebook sayfamız ve info.ombudsman@gov.ct.tr mail adresimiz mevcuttur.

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) yasasının bana verdiği yetkiler ve yasalar çerçevesinde bireylerin yasal hak ve menfaatlerinin korunması amacı ile raporumu bilgilerinize sunarım.

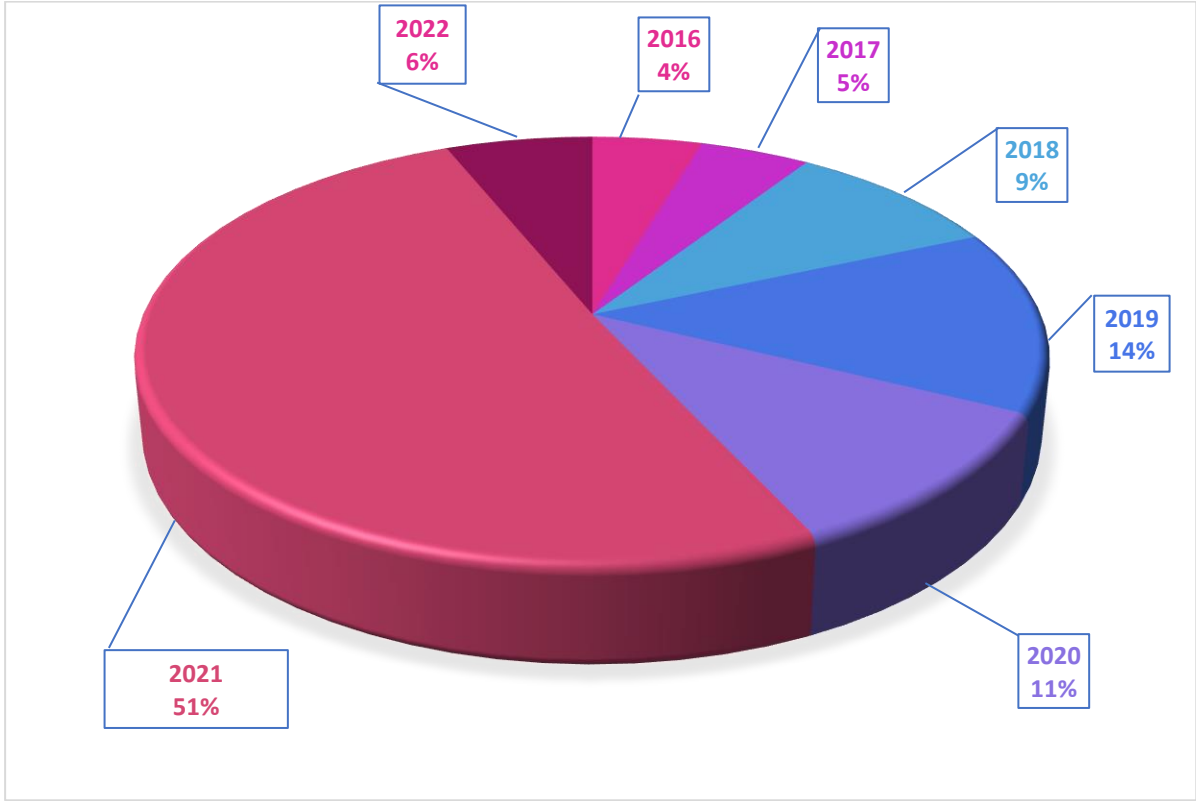
Göreve Başladığım 28 Mart 2022 Tarihinde Denetçilerin Elinde Olan Müracaatlar

YIL	BAŞVURU SAYISI
2016	3
2017	3
2018	6
2019	9
2020	7
2021	33
2022	4
Toplam	65

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi'nde 2016 yılından itibaren benim göreve başladığım tarih olan 28 Mart 2022 ye kadar dairenin bünyesinde eski tarihli 65 tane müracaat ve tamamlanmamış soruşturma bulunmaktaydı.

Tamamlanmamış olan soruşturmalarda şikayetçilerle tekrardan iletişime geçme gereği hasıl olmuş olup, çok uzun bir süre geçmiş olmasından dolayı başvuru konularına ilişkin sorunlarının giderilip giderilmediği gibi bir çalışma yapılması gerekli olmuş ve bu doğrultuda şikayetçilerle birebir temasa geçilmiştir. Buna ek olarak her dosyada varolan şikayetlerin muhatabı olan idare ile de temasa geçilip geçmiş tarihlerde alınan yanıtların güncellenmesi gerekliliği de hasıl olmuş ve bu doğrultuda idari yazışmalar yapılmıştır.

Göreve Başladığım 28 Mart 2022 Tarihinde Denetçilerin Elinde Olan Müracaatların Dağılımı

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi'nde 2016 yılından itibaren benim göreve başladığım tarih olan 28 Mart 2022 ye kadar dairenin bünyesinde eski tarihli müracaatların ve soruşturmaların yıllara göre yüzdelik dağılımı şöyledir:

- 2016 yılı % 4
- 2017 yılı % 5
- 2018 yılı % 9
- 2019 yılı % 14
- 2020 yılı % 11
- 2021 yılı % 51
- 2022 yılı % 6

Kişisel Başvurular

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)'nın harekete geçmesine ilişkin kurallar ve çalışma yöntemi 38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası'nın 15'inci maddesinde yer almaktadır. Söz konusu Yasa maddesi tahtında Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), bir konuda haksızlığa uğradığını iddia eden herhangi bir kişinin Dairece öngörülen formu doldurmak ve imzalamak suretiyle şahsen yapacağı başvuru üzerine harekete geçebileceği gibi basında çıkan haberler, elde ettiği duyumlar ve yaptığı gözlemler sonucu resen de harekete geçebilir.

YIL	BAŞVURU SAYISI
2022	26
2023	20
2024	17
Ocak – Haziran 2025 (ilk altı ay)	8 (7 kişisel başvuru – 1 Duyum)

Ocak - Haziran 2025 (İlk altı ay) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi'ne başvuru yapan kişi sayısı 7'dir.

38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi Yasası'nın 15'inci maddesi tahtında basında çıkan haberler, elde ettiği duyumlar, yaptığı gözlemler sonucu resen başlatılan 1 tane duyum olup, toplamda 8 başvuru bulunmaktadır.

Gerçek, tüzel ve yabancı kişiler kendilerini ilgilendiren İdare ile ilgili konularda başvuru yapabilmektedirler. 38/1996 sayılı Yasamızda Dairemize başvurmak için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olma şartı bulunmamaktadır.

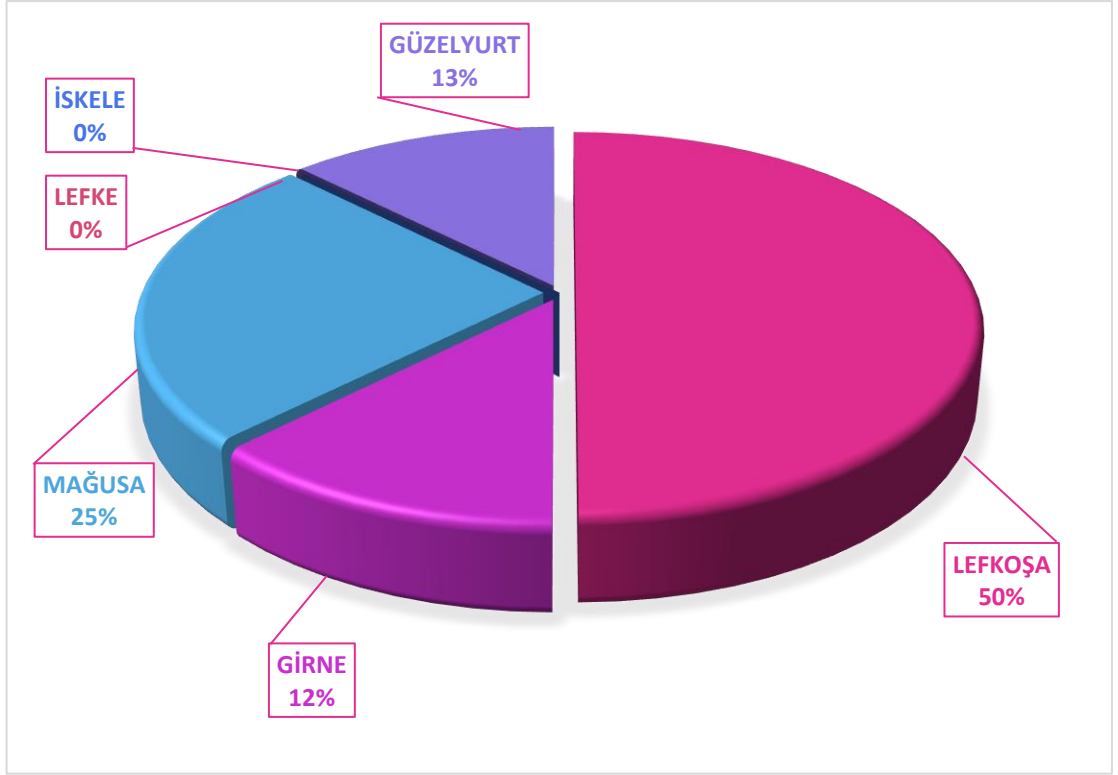
Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), İdare ve halk arasında karşılıklı güvenin sağlanmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle Dairemiz İdare ile ilgili şikayetlerin bağımsız bir şekilde soruşturulmasını, hukuka aykırı bir işlem veya uygulama olması halinde İdarenin söz konusu işlemin düzeltilmesini, ortadan kaldırılmasını veya geri alınmasını sağlayarak başvuru sahiplerine bir çözüm yolu bulmaktadır.

Ocak -Haziran 2025 (ilk altı ay) Başvuruların Bölgelere Göre Dağılımı

BÖLGE	BAŞVURU SAYISI
LEFKOŞA	4 (3 kişisel başvuru – 1 Duyum)
GİRNE	1
GAZİMAĞUSA	2
İSKELE	0
GÜZELYURT	1
LEFKE	0
Toplam	8

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi’ne Ocak- Haziran 2025 (ilk altı ay) yapılan 8 başvurunun bölgelere göre dağılımı değerlendirildiğinde en fazla 4 başvuru ile Lefkoşa bölgesinden yapılırken, bunların 3 tanesi kişisel başvuru iken 1 tanesi de resen başlatılan duyumdur. Bunları 2 başvuru ile Gazimağusa bölgesi ve 1 başvuru ile Girne bölgesi ve Güzelyurt bölgesi izlemiştir. İskele bölgesi ile Lefke bölgelerinden yapılan herhangi bir başvuru bulunmamaktadır.

Ocak -Haziran 2025 (ilk altı ay) Başvuruların Bölgelere Göre Dağılımı

- Lefkoşa % 50
- Girne % 12
- Gazimağusa % 25
- İskele % 0
- Güzelyurt % 13
- Lefke % 0

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi'ne Ocak- Haziran 2025 (ilk altı ay) yapılan başvuruların bölgelere göre yüzdelik olarak dağılımı değerlendirildiğinde en fazla %50 ile Lefkoşa bölgesinden yapılırken bunu, %25 ile Gazimağusa bölgesi, %12 ile Girne bölgesi ve %13 ile Güzelyurt bölgesi izlemiştir. İskele bölgesi ile Lefke bölgelerinden yapılan herhangi bir başvuru bulunmamaktadır.

Vatandaş ile Birebir Görüşme ve Müracaatları Yerinde İnceleme

Ocak - Haziran 2025 (ilk altı ay) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesine başvuran veya randevu talep eden toplam 40 kişiyle ve ayrıca dairemizden randevu talep etmeden gelen 2 kişiyle de yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında 50 telefon görüşmesi yapılmıştır.

Ombudsman Yasası tahtında şikayet konuları yetki dışında olup, yazılı / telefon ile yapılan şikayetleri kabul edilemeyen vatandaşlara hukuki bilgi verilerek ve/veya idare ile temas sağlanarak yardımcı olunan vatandaşlar 19 tane olup, 38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi Yasası'nın 13'üncü maddesi tahtında ilgili makama iletilen 3 başvuru ile toplam 22 kişiye yardımcı olunmuştur.

Ayrıca vatandaş ile görüşmem sonucu 1 tane müracaatın, şikayet konusunu ilgili Denetim ile birlikte, yerinde inceleme yaptım.

Bu konularda Dairemizin bireylere sağladığı hizmet oldukça önemlidir. Daire'nin kamuoyundaki tanınırlığının artması, verdiği kararların tarafsız ve yapıcı olması Dairemizin güvenilirliğini de artırmıştır.

38/1996 Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası e-mail veya posta yoluyla başvurmayı öngörmemekle beraber 6 kişi tarafından e-mail ve 2 kişi tarafından posta yoluyla yapılan başvurulara yasamızın öngördüğü şekilde yapılmasının uygun olacağı konusunda cevap verilmiştir.

Ocak - Haziran 20254 (ilk altı ay) Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Başvurulara İlişkin Bilgi ve Bu Amaçla Giriş – Çıkış Belge Sayısı

Giriş – Çıkış Belge Sayısı

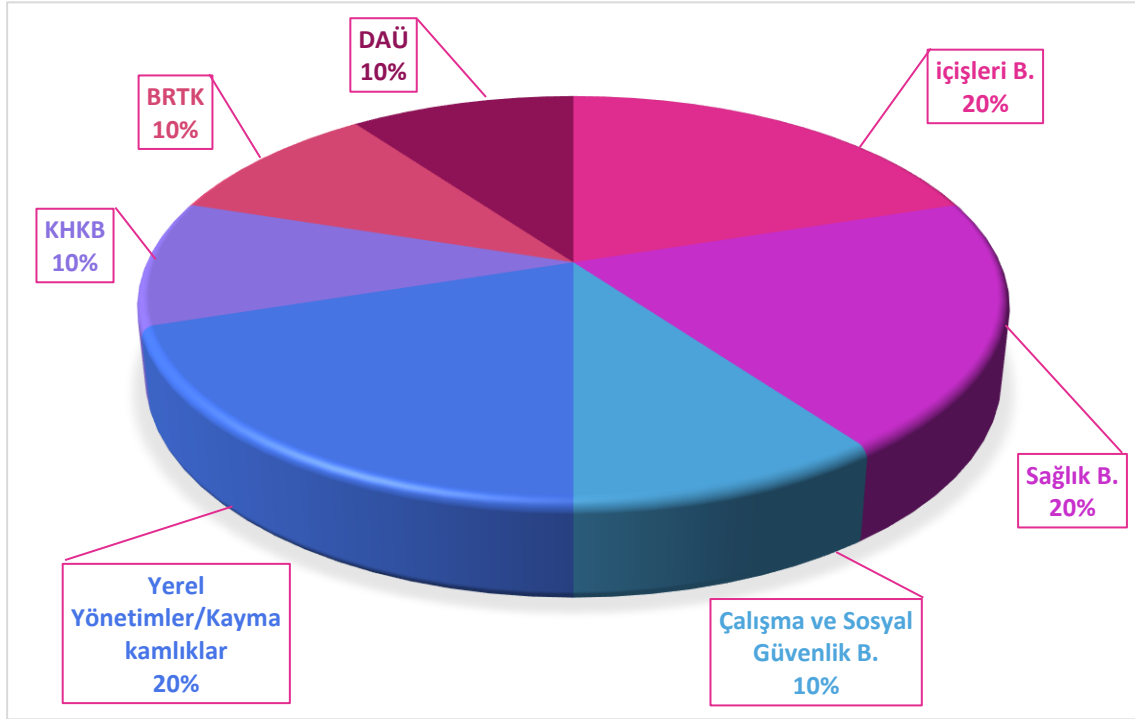
Giriş Belge	172
Çıkış Belge	101
Toplam	273

Yukarıdan görüleceği üzere Ocak – Haziran 2025 (ilk altı ay) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi’nden Kamu Kurum ve Kuruluşlarından gelen giriş belge sayısı toplamı 172, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına gönderilen çıkış belge sayısının toplamı 101 olup, toplamda 273 belge işlem görmüştür.

**Ocak - Haziran 2025(ilk altı ay) Dairemize Yapılan Başvuruların –Duyumların
Bakanlıklara ve Yerel Yönetimlere Göre Dağılımı**

Bakanlık ve Yerel Yönetimlere Göre Dağılım	Toplam
Cumhurbaşkanlığı	0
Başbakanlığı	0
Başbakanlık Yardımcılığı, Turizm Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanlığı	0
Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı	0
Dışişleri Bakanlığı	0
Maliye Bakanlığı	0
İçişleri Bakanlığı	2
Milli Eğitim Bakanlığı	0
Ekonomi ve Enerji Bakanlığı	0
Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı	0
Sağlık Bakanlığı	2
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	1
Yerel Yönetimler / Kaymakamlıklar	2
BRTK	1
Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı	1
DAÜ Rektörlüğü	1
Toplam	10

Ocak - Haziran 2025 (ilk altı ay) Dairemize Yapılan Başvuruların,
Bakanlık ve Yerel Yönetimlere Göre Dağılım

- İçişleri Bakanlığı % 20
- Sağlık Bakanlığı % 20
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı % 10
- Yerel Yönetimler / Kaymakamlıklar % 20
- Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı (KHKB) %10
- Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (BRTK) %10
- Doğu Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü %10

Ocak - Haziran 2025 (ilk altı ay) Dairemize Yapılan Başvuruların Konularına Göre Dağılımı;

1. İçişleri Bakanlığı:

- DUYUM;
 - Gece kulüpleri
- Tapu ve Kadastro Dairesi:
 - Vatandaşın dilekçesine cevap verilmemesi.

2. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı:

- DUYUM;
 - Gece kulüpleri

3. Sağlık Bakanlığı:

- DUYUM;
 - Gece kulüpleri
- Yataklı Tedavi Kurumları Dairesi:
 - Vatandaşın dilekçesine cevap verilmemesi.

4. DAÜ Rektörlüğü:

- “Fiili Dönem” hesabı DAÜ Tüzük ve Yönetmeliklere aykırı yapılarak Yarı Dal kayıt hakkının idare eliyle bozulmuş olması.

5. BRTK:

- Toplu sözleşmeye bağlı olan ek ödeneklerin Sosyal Sigorta, İhtiyat Sandığı ve Gelir Vergisi hesaplarının erken bir zamanda yapılmaması.

6. Kamu Hizmeti Komisyon Başkanlığı:

- “Öğretmenler Sınav Tüzüğü”ne aykırı olarak sıralama listesi oluşturulması.

Yerel Yönetimler:

7. **Belediyeler;**

- Girne Belediyesi;
 - Vatandaşın dilekçesine cevap verilmemesi.

8. **Kaymakamlıklar;**

- Mağusa Kaymakamlığı;
 - Ödenmiş olan inşaat ruhsatının tekrar yapılandırılması.

Ocak - Haziran 2025 (ilk altı ay) Yapılan Başvuruların

Yerel Yönetimlere ve Kaymakamlıklara Göre Dağılımı

Lefkoşa Türk Belediyesi	0
Gazimağusa Belediyesi	0
Girne Belediyesi	1
Güzelyurt Belediyesi	0
İskele Belediyesi	0
Lefke Belediyesi	0
Gönyeli -Alayköy Belediyesi	0
Dikmen Belediyesi	0
Değirmenlik – Akıncılar Belediyesi	0
Lapta – Alsancak – Çamlıbel Belediyesi	0
Çatalköy – Esentepe Belediyesi	0
Tatlısu Belediyesi	0
Yeniboğaziçi Belediyesi	0
Erenköy – Karpaz Belediyesi	0
Mehmetçik – Büyükkonuk Belediyesi	0
Geçitkale – Serdarlı Belediyesi	0

Mesarya Belediyesi	0
Beyarmudu Belediyesi	0

Mağusa Kaymakamlığı	1
Lefke Kaymakamlığı	0
Girne Kaymakamlığı	0
Lefkoşa Kaymakamlığı	0
Güzelyurt Kaymakamlığı	0

Belediyeler, bölgelerindeki birçok hizmeti sağlamakla beraber sınırları içerisindeki yerleşim yerlerini düzenlemek, yapılandırmak ve geliştirmek gibi ciddi sorumlulukları veya yükümlülükleri vardır.

Belediyeler bu görevleri yürütürken kamu yararını gözetmek durumundadırlar. Sağlıklı bir kentleşme politikası oluşturulmadığı takdirde kalıcı çözümlerin üretilmeyeceği aşikardır.

Bu bağlamda Belediyeler sorunların çözümü için yetkilerini gerektirdiği şekilde kullanmadıkları, bireysel çıkarları toplum çıkarlarının gerisine koymadıkları ve gereken sorumluluğu almadıkları takdirde alt yapıda, trafikte, su, kanalizasyon gibi elzem konularda sıkıntılar devam edecektir.

Dere yataklarındaki yanlış, plansız yapılaşmaların ve müdahalelerin yarattığı tehlikeler sadece maddi hasara değil can kaybına da neden olabilmektedir. Bu kapsamda Yerel Yönetimler, Kaymakamlıklar ve Şehir Planlama Dairesi işbirliği anlayışı içerisinde bir birleri ile istişare ederek koordineli bir şekilde çalışmalarını gerekir.

Ocak - Haziran 2025 (ilk altı ay) Dönemi Sonuçlanan Başvuru Sayısı

Soruşturması tamamlanarak raporu yayınlanan	8
Başlatılan soruşturmada İdare'nin hatalı işlemini başvuru sahibi lehine düzeltilmesi nedeniyle şikayeti geri çekilen/kapatılan başvurular	0
Dava nedeniyle bekletilen/sonlandırılan	0
Ombudsman Yasası tahtında şikayet konuları yetki dışında olup, yazılı / telefon ile yapılan şikayetleri kabul edilemeyen vatandaşlara hukuki bilgi verilerek ve/veya idare ile temas sağlanarak yardımcı olunan vatandaşlar	19
38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi Yasası'nın 13'üncü maddesi tahtında ilgili makama iletilen başvurular	3
Toplam	30

Yukarıdan görüleceği üzere Ocak - Haziran 2025 yılı (ilk altı ay) Dairemizce başlatılan soruşturmaların 8 tanesi tamamlanarak raporu yayınlanmıştır.

Dava nedeniyle sonlandırılan başvuru bulunmamaktadır.

Başlatılan soruşturmada İdare'nin hatalı işlem veya eylemini düzelterek başvuru sahibi lehine düzeltilmesi nedeniyle şikayeti geri çekilen ve/veya kapatılan başvuru bulunmamaktadır.

Ombudsman Yasası tahtında şikayet konuları yetki dışında olup, yazılı / telefon ile yapılan şikayetleri kabul edilemeyen vatandaşlara hukuki bilgi verilerek ve/veya idare ile temas sağlanarak yardımcı olunan vatandaş sayısı 19'dür.

38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi Yasası'nın 13'üncü maddesi tahtında ilgili makama iletilen başvurular 3 tane bulunmaktadır.

ULUSLARARASI TEMASLAR
(TOPLANTI VE TEMASLAR)

13-14 Mayıs 2025 İRAN

İslam İşbirliği Teşkilatı Ombudsmanlar Birliği'nin (OICOA) 4. Genel Kurul ve 12. Yönetim Kurulu Toplantısına, İran İslam Cumhuriyeti'nin davetlisi olarak İran'ın başkenti Tahran'da katıldım. Toplantıda Temel insan hakları ve evrensel hukukun üstünlüğünü koruma sorumluluğunu taşıyan Ombudsman'lar olarak önemli bir görev ifa ettik ve KKTC'nin maruz kaldığı uzun süreli izolasyonlara dikkat çekilmesi adına konuşma yaptım.

Medya ile İlişkiler

38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası'nın 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrası tahtında her altı ayda bir Cumhuriyet Meclisi'ne, Cumhurbaşkanlığı'na ve Başbakan'a sunulan Raporumuzun basına da verilmesi öngörülmektedir. Bu sayede Basın, Raporlarımızın ve faaliyetlerimizin kamuoyuna duyurulmasında önemli bir konuma sahip olmuştur.

Basın işlerimizi kolaylaştıran, toplum bireyleri ile Dairemiz arasında köprü vazifesi gören ve diyalogumuzu sağlayan bir araç olmuştur.

Medya sayesinde bireyler görerek, okuyarak ve duyarak yaptığımız soruşturmalar hakkında daha detaylı bilgi edinme fırsatını yakalamıştır.

İletişim Bilgilerimiz:

Adres: Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi faaliyetlerini İsmet Paşa Mahallesi, Celaliye Sokak, No.2-4, İnönü Meydanı, Lefkoşa adresinde yürütmektedir.

Raporlarımız ve güncel konular hakkında haberlerimizi web sitemizden veya Facebook sayfamızdan görmek mümkündür.

WEB Adresi ve E-posta: Dairemizin erişilebilirliğinin artırılması amacı ile kullanılan www.ombudsman.gov.ct.tr web sitesine her daima ulaşmak mümkündür. Web sitemize ilaveten Facebook sayfamız ve info.ombudsman@gov.ct.tr mail adresimiz de mevcuttur.

Telefon

22 72 6 16

22 75 954

22 75 814

Fax

22 88 907

SONUÇ ve SORUNLAR :

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi bireyler tarafından yapılan yüksek sayıda başvurulara çok dar sayıda bir kadro ile hizmet vermeye çalışmaktadır. Şu anda dairede mevcut kadro sayısı yetersizdir. Soruşturmalar Baş Denetçi ve Denetçiler tarafından yapılmakta ancak 5 Denetçi kadrosu boş durumdadır.

Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)'ın görevi Kuzey Kıbrıs'ta yürütsel ve yönetsel yetkisi olan organ makam, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının ifa etmiş oldukları hizmetlerin Anayasa, yürürlükteki mevzuata ve Yüksek Mahkeme kararlarına uygunluklarını ve yerindeliklerini denetlemek ve soruşturmadır. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi her soruşturmada işlemin veya eylemin yürürlükteki mevzuata uygunluğunu değerlendirmektedir. Ancak Dairemiz kadrosunda hukukçu kadrosu mevcut değildir. Bu nedenle hukukçu kadrosunun ihdas edilmesi gereği vardır. Ancak yasamızın teşkilat şemasında bahse konu kadrolar maalesef mevcut değildir. Bu çerçevede mezkûr değişiklikleri yasaya uyarlamak ve/veya yasanın tadil edilmesi gerekmektedir. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi'nin temel politikaları ve öncelikleri çerçevesinde görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirebilmesi amacıyla 38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası'nın günün koşullarına veya ihtiyaçlarına cevap verebilecek durumda olması gerekmektedir. Kadrolarımızla ilgili olarak bugün yaşamakta olduğumuz sorunların aşılması için 38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasasında en erken zamanda hazırlamış olduğumuz yasal değişikliğe gidilmesi kaçınılmazdır.